

Naisten järjestämiskysymys

Kokettaisiin perustetun Työväenpuolueen toimeenpaneva komitea on perustanut niin kutsutun naisten toimiston tarkoituksella yhdistää kaikki naisten keskuudessa taloudellisella ja poliittisella alalla annettuihin ilmenevät luokkatieteiset voimat yhteiseen työhön työväenluokan naisten saattamiseksi kolmanneksi kansainvälisen johdolla toimiviin järjestöihin.

Mainittu naisten toimisto on jo kokoon-tunut alkaneena työnsä ja suosittamies aloittavaksi naisten organisoimiseen, ol kuitenkään minään "naisliikkeenä" eikä erikseen naisten poliittisena puolueena, vaan Työväenpuolueen konseptona, joka tulee olemaan vakinaisessa yhteydessä työväenliikkeen naisten suurten joukkojen kanssa, jotka ovat vielä luokkatiedottomia. Naistointimiston tarkoituksena tulee olemaan kiinnittää työläisnaisten harrastukset tietoiseen luokkataisteluun ja entistä enemmän kehittää ennustamia vastusteluja työläisnaisten.

Tämä naisten toimisto suosittaa seuraavia naisten järjestömuotoja:

- Työväenpuolueen yhteydessä toimiva naisjaosto, joka pakollisella tai nyydellä.
 - ei-pakollisella Työväenpuolueen jäsenenä.
 - Työväenpuolueen apuna toimiva itsenäinen järjestö.
 - Naiskomitea jokaiseen Työväenpuolueen osastoon.
- Jokaiseen kirkkojärjestön osastoon tulisi perustaa tällainen naisjärjestökomitea, jonka tehtäviin kuuluu vähintään kerran kuussa. Jokaisella määrättyllä alueella tulisi olla

nais-keskuskomitea ja ylin organisi-tiisi olemaan nais-kansalliskomitea.

Nimeksi tälle naisjärjestölle on ehdotettu seuraavia:

- Liitto naisten kehittämistä varten.
- Liitto naisten kasvatuksellista ja poliittista edistystä varten.
- Työläisnaisten kasvatuksellinen yhdistys.

Kansallinen konferenssi tulee kut-suttavaksi koolle maaliskuun 4-5 pä-tyksi, johon valitaan naisedustajia työväenpuolueesta ja kansainvälisistä paikoista voidaan tulla edustetuksi valtakirjoilla.

Työväenpuolueen naistointimisto ko-hottaa, että jokaisessa puoluelehdessä viimeinen sivu luovutettaisiin nais-toimiston käyttöä varten sen avulla kaikki käytettävissä olevin keinoin a-giteerataksien työläisnaisten mukaan luokkansa järjestöihin. Naistointimiston toivomus on, että naisluokijat avusta-vat näitä lehdissä olevia "nais-osasto-ja" kykyjensä mukaan.

Suomalaisista ei löydy tarvittava ryhty-ä edellä kerrottuun keinoon, millä kun on Toveritar, joka ajaa tarkoitettua asiaa suuremmissa mittakaavoissa kuin se on mahdollista päivälehtien takasivulla. Kaikkien suomalaisten naisten siis tulee kykyjensä mukaan avustaa tätä Toveritarta, jos haluavat toden teolla kantaa kortensa yhteis-teen kekoon.

Huomattava on, että Työväenpuolu-teen asettama naistointimisto on vasta työssä alussa ja yllä herrottu on vasta enemmän suunnitelmia kuin varsi-naista toimintaa. Läheisessä tuleval-suudessa kumminkin tullaan näke-mään millä tavalla se vakituisesti tu-lee työnsä järjestämään. — d.

Nähtä on helkeitä hänen kasvoin-kaan kuin kuori kuivannassa puussa ja poikkeus oleva ammottava haava on jo aikankat mädettä... siinä mate-lee valkoinen matoja... Hän on saan-ut toisen kätensä irti—ja hän riip-puu vain toiseen kädestään ja jaloi-taan. Ruumiin luonnottomasti vään-tyneenä, silmät mielettömästi pyörien koettaa hän repäistä irti toisenkin kätensä, mutta turhaan: voimattoma-na huohottaa lahtuun, korkeasta rin-ta, ja tuskaillaan vahahdellen helluun il-maan suuren rautanauhan repimä kä-si—ja silloin tällöin koukistuvat suo-nenvedontapaleet veriset sormet...

Sillä on Karmides! Kuvankaunis, nuori, voimakas Karmides...
Artarik'in silmissä hämärtää. Hänen korvissaan aikaa valtavasti ko-hiasta, koko avaruus pyörii ja vuoret haihtuvat ilmaan... Hän tuntee ki-tävänsä jonkin huimaavaa vauhtia, aivankuin silloin. Ah, niin, hän on entiaan sotaretkenä satuiassa jouk-konä etunenässä... Heidän sotahuu-tonen kajahtaa kuin ukkonen, keihäät ja miekat välikkyvät auringon loiste-teenä kuin lukemattomat tulet ja myrskynä ryntäkövät he roomalaisjou-kon yli tallaten kaikki...

Mitä tämä on? Hän ei saata käsit-tää, miten hänet on vangittu. Rooma-laiset ovat hakanneet polkki hänen molemmat kätensä ja nyt työnnetään häntä pöytä edellä vetelään suohon... Yhä syvemmälle ja syvemmälle työn-netään häntä ja hänen täytyy vetää kaukoihinsa tuota kauheata, haise-vaan liehua. Hän on tukahtumaisillaan hän painuu yhä syvemmälle, eikä vain kuole... Hän tahtoi huutaa sieltä muatasta syvyydestä, rukoilla, että kuolema saapulei—mutta mitään ään-tä ei tule... Eikä kuolema tule... ei tule... Vihdoinkin pimenee kaikki...

Kuvat vaihtuvat...
Hän on loikevinaan vihreällä nur-mella kaukana kotimaassaan. Jossa-kin soivat loiseasti palmentorvet — sieltä ajetaan härkäiaumaa... Hur-maavana soittona kaikuu lintujen lau-lu ja rauhallisena virtaa mahtava jo-ki välikähdellen laskevan auringon sä-

teissä. Hänen vierellään loikkii hän-ten pieni poikansa... Noukkii punai-sia kukkia, asetellen niitä hänen per-taansa... Ja hän tuntee niiden vienoa tuoksuun... Pienokainen nauraa hele-ällä lapsenäänänsä ja hyväilee hän-ten otosansa hennolla kätösillään...
..Ahi Ne eivät olleetkaan hänen pol-kansa pienet kädet, vaan yötuuli, joka leyhätti kaukana taasangoita... Ojy-puun lehdet värähtävät vienoisti su-histen, aivankuin olisivat kulkanneet jotakin surullista ja kauheata, ja tun-tuu kuin tummat sympseetit olisivat hiljaa huokaiseet... Ja myrtyrin ja ruusujuuriin tuoksuun eekaanuu inhotta-va, tukahduttava ruumiiniäyhykkä...

Ihana sinipunerva hohde sammuu kaukaisilla kukkuloilla. Vain alhailla talvaanrannalla näkyy vielä leveä, tummanpunainen juova kuin valtava, liikkumaton verivirta... Harmaana ja vastustamattomana saapuu hämähä. Satakielten laulu on jo tauonnut ja epäselvästi kuin mustan sumun lä-hestyy parvi korpeja. Kun manalan pahat henget leijallevat ne jonkun aikaa ristin yläpuolella, aivankuin valitten uhrejaan... Niiden silvenlyön-it suhisevat pimeässä hitaasti ja sa-laperäisesti ja silloin tällöin kuuluu lyhyt, käheä ja onnettomuutta ennus-ta vaakkuna kuin kuolonkorahdus.
Silloin yksi suurimmista istuutuu eräälle ristiin. Artarik näkee, miten se tarkastelee hetken arvostelevasti päätään kalitelien ristiin riippujan taivasta kohti kohotettuja kasvoja. Sitten se hypähtää kömpelästi vaa-lealle, tomuiselle tukalle ja painaa paksun, mustan nokkansa syväle kuolleen lasittuneihin, sinisiin sil-miin...

Vuorille asti on tuuli kuljettanut ve-renhajan. Ja kun yhä enemmän pi-menee, hilpii sieltä joukko naisia. Hi-taasti ja äänettömänä näyttävät ne aivankuin liukuvan maata pitkin ja niiden tummat, epämääräiset ruumiit muistuttavat pimeässä aaveita tai ristiin riippuvien vainajien haamuja... Lähettessään Appian tietä pyyh-tyvät ne ja tuljottavat epäselvinä tue-

Naiset mukaan!

Kapitalistinen yhteiskunta on anas-tanut työläisnaisten vapautta vielä perinpohjaisemmin kuin työläisliik-keitä. Kristillinen uskonto, porvaril-liset lait ja perinnätavat ovat nais-ten pitäneet suljettuna yhteiskunnal-lisesta elämästä. Porvarillinen käsi-tys nimittäin on, että nainen pysy-köön kotonaan. Mutta ei hän edes kotonansa ole yksinvaltiaa, eikä hän porvarillisessa yhteiskunnassa saa e-dustaa kotiaan eikä perheään mit-ten suhtautuessa yhteiskuntaan, vaan edustajavalta on ainostaan miehel-lä.

Sosialistisen työväenliikkeen tahol-ta on monta pitkää vuotta kaikin kei-noin koettu vapauttaa työläisnaista tästä häpeällisestä orjanasemastaan, mutta tähänastiset tulokset ovat olleet verrattain pieniä. Syy on yksin-keräinen. Kun kerran porvarillinen yhteiskuntajärjestelmä on työväenluo-kan naisen hänen nykyiseen asemaan-sa sortunut, niin ei ole toivoakaan hän-ten täydellisestä vapautumisestaan porvarillisessa yhteiskunnassa. On-han esimerkiksi parlamentarismiin a-vulla — johon aikoinaan kiinnitettiin suuria toiveita — monenlaisten lain-säädännöiden kautta yritetty parantaa naisen asemaa monissa maissa, vaan ilman mainittavia tuloksia. Naisen riippuvaisuus kapitalistista naimat-tomana ollessaan ja sen lisäksi mie-hestänsä naimisiin mentytään on alvan epäonnillan. Vain harvoissa maissa saa-hän määrätä itse menettelynsä porin-tönsä ja omlen ansiotonsa suhteen ja joskus tasa-arvoisena miehensä kanssa päättää lastensa tulevaisuu-desta ja kohtalosta yleensä. Yhteis-kunta rangan puutteellisesti, tai ei ol-

lehtaan, suojelee äitilyttä ja lasten-suojelulainin kanssa on niin ja niin. Ainoastaan kommunistisen yhteis-kuntajärjestelmän aikana saavuttaa työläisnainenkin täydellisen vapauten-sa. Hän tulee olemaan miehen kans-sa tasa-arvoinen yhteiskunnallisten työvälineitten omistamisessa ja käy-tössä ja tuotteitten jakamisessa. Hän-neä tulee olemaan osansa teollisuu-den johdossa samoin kuin miehelli-kin, se tahtoo sanoa, oikeudet ja vel-vollisuudet tulevat olemaan tasan mo-lemmilla sukupuolilla.

Kaikkien ensiksi kyttenkin tulee kysymykseen, millä tavalla, eli minkälaisilla menettelytavalla päästäisiin sellaiseen yhteiskuntajärjestelmään, jossa työläisnaisen vapaus olisi täy-dellinen. Ensiksi on hänen tultava tietoiseksi orjanasemastaan. Sitä hän kyllä jo tähän aikaan suureksi osaksi onkin ainakin valistomaisesti. Mutta siellä, missä tämä tietoisuus vasta on valistomaisesti, siellä se on tehtävä sel-väksi syineen, seurauksineen. Vasta työläisnaisen tulian täysin tietoisek-si orjuutensa syistä ja tulituan kä-sittämään, että vaikka niin on ollut, sentään ei tarvitse aina niin tulla ole-maan. Kun työläisnainen pääsee sel-ville, että hän vapautuu orjuudestaan yhteiskunnallista olosuhteita muutta-malla, herää hänessä tyytymättömyys oleviin oloihin ja se tyytymättömyys aiheuttaa taisteluhaluja olevia oloja vastaan. Tätä taisteluhaluja on kehi-tettävä tietoiseksi: on vedettävä nais-ten kodista ja kaikilta työaloilta jär-jestyneitten työläisten rivien ja on työläisnaisten tietoisuutta yhteiskun-nallista asioista kohotettava kaikkien mahdollisuuksien mukaan.
On totta, että työläisnainen nykyi-sen yhteiskuntajärjestelmän aikana ei

dat ja se on synnyttänyt voimakkaan proletariaatin, jonka tehtäväksi histo-ria on määrännyt vallan valloittami-sen kapitalistiluokalta.

Tuhansia ja miljoonia palkkooria on nykyajan kapitalismi syönyt sur-man kasaan. Mutta päivä päivittä ka-pitalismi siinäsiesti rappautuu, vaikka-kin se on ulkonaisesti vielä on mahta-kin se on samansuuntaiset yleispir-teisensä kuin vanhaanakin Rooman. Samanaikaiset lait vaikuttavat nyt kuin silloinkin, muodot ovat vain muuttu-neet — ja taistelun lopputulos on myöskin muuttuva. Palkkoorjat tu-levat suoritumaan taistelussa voitai-jina.

Toveritarin lukija! Kenties siinä olet yksi niistä, jonka ajatukset ovat kiinnittyneet erääseen ristiin, jolla sanotaan kerran riippuneen miehen, joka kantaa kristityssä maailmassa nimeä maailman vapauttaja. Riittäkö silin-lä yhäkin huomiota nolle orjasotu-reille, jotka Appian tien varrella lä-hes kaksituhatta vuotta sitten ristiin riippivat? Riittäkö silin-lä yhtään huomiota nolle sadolle tuhansille työläisille, jotka viime vuosisa ovat kaatuneet eri maissa köyhällisten va-pauden puolesta taistellessaan. Kain-ka paljon ovatkaan pelomaisten ka-pitalistien asestamat lahtarit ampu-neet sorakuoppiin viattomia työläisiä, miehiä, vaimoja, vanhuksia ja lapsia viimeisten vuosien varrella, ja kuinka paljon työläisiä samat pedot ovat ki-duttaneet vankiloissa kuoliaksi tai tappaneet nälkään. Luokka — muiste-leppa vain Suomen työväenluokan kohtalon. Eikö sinulta riitä yhtään huomiota näille? Pitäisi riittää — pitäisi jo toimikin jotakin työväen-luokan vapauttamisen hyväksi. Jon-ka edestä miljoonat ovat uhranneet henkensä, kaikkensa. Vaikka työvä-en on täytynyt kantaa raskaita uhre-ja vapautensa puolesta, niin se voit-taa sitenkin — sen täytyy voittoa.

Muuta ehto ei tunne taloudellineen kehitys, eikä historia. Työväenluok-ka on todellinen maailman vapauttaja. Kuunnilla ja sen kaatuneille sanko-reille.

ta outo jonoa; pimenee kiltuvat ni-den silmät kuin salaperäiset, vihrei-nä hehkuvat hillet...

Vihdoin lauman johtaja rohkaistuu ja hilpi matalana lähimmän ristin viereen—een, jossa riippu kuoleva Karmidos yhden käden varassa. En-sin se hotkaisee suuhunsa ristin juu-reita hyytynyttä, nauranreijistä valu-nutta verta. Sitten se kohottaa kuo-nonsa ilmaseen riippuvaa kättä kohden nuolaise ensin pitkällä, punaisella kielillään tuota revittyä, veristä kät-tä värisivene sormineen. Ja sitten...

Niin—suavilla ja korpeilla on nyt ytäkkyllin ruokaa, sillä jo tuossa yh-deessä ristikujuassa, joka ulottuu Ro-omaan Capuanan, on kuusituhatta rist-iinnaullittua..."

...

Sillä tavalla kohtelivat voitaneet roomalaisylimykset oikeuksinaa pyr-kineitä orjia, jotka olivat luoneet heil-le nautintorikkaan elämään.

Historia ei tiedä varmaan kertoa, kuinka paljon Rooman suurissa orja-talsteiluissa sen aikaiset ylimykset ta-pettivat orjia, mutta historioitsijat ar-velevat surmattujen luvun useiksi miljooniksi. Sillä tavalla vanhan a-jan ristiin riippivat turvaavansa e-tuokentetun asemansa ja koko sillois-ta maailmaa hallitsevan mahtinsa i-kuiseksi ajoiksi.

Mutta he pettyivät surkeasti. Spar-tacus kapinaan kukistamisesta alkoi Rooman maailmanvallan rappautu-minan ja viimein ylimykset sortuivat omaan kaivamaansa hautaan. Orja-talons, joka vuositasoja oli pitänyt roomalaisia mahtia yllä, muuttui sen-mahdin vastakohtaksi ja viimein ku-histi sen.

Pettyvät ne nykyajan ristiinriitkin toiveissaan kun yrittivät pelastua pe-tä rihkadolta vanhan ajan roomalaisten ylimysten kaubuntekojen matkimisel-lä. Sillä kapitalismikin on muodosta-lut omat vastakohtansa. Se on syn-nyttänyt syvät ja sovitamattomat ta-loudelliset ja yhteiskunnalliset ristiri-